

דף מקורות - פרשת קדושים - כתובת קעקע

השיעור השבועי של הרב יצחק חי זאגא בבית הרב קוק, אור לכו' ניסן תשע"ו א. ויקרא יט - 'ושרט לנפש לא תתנו בבשרכם וכתבת קעקע לא תתנו בכם אני ד. 'אונקלוס .. -ורושמין חריתין לא תתנו בכוך..רש"י -כתב המחוקה ושקוע שאינו נמחק לעולם שמקעקעו במחט והוא משחיר לעולם. קעקע - לשון (במדבר כה ד) והוקע אותם, (שמואל ב כא ו) והוקענום. תוחבין עץ בארץ ותולין אותם עליהם ונמצאו מחוקין ותחובין בקרקע, פורפויינ"ט בלע"ז [נעוץ].

ב. מכות כא – משנה.. ר"ש בן יהודה משום ר' שמעון אומר אינו חייב עד שיכתוב שם את השם שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה'. גמרא. א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי עד דכתוב אני ה' ממש? א"ל לא, כדתני בר קפרא אינו חייב עד שיכתוב שם עבודת כוכבים שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה' אני ה' ולא אחר. בעל הטורים -קעקע. בגימטריא שם, שכותב שם טומאה.

ג. אור החיים -ושרט לנפש וגו'.. לא יפגום פגם זה בנפש אלא בבשר שהוא נרתק הנפש.. וכתובת קעקע לא תתנו בכם ולא אמר בבשרכם לומר שלא בבשר לבד יגרום הפגם אלא גם בפנימיות האדם לצד שאינו עושה מצד צער וחום הכאב.. ואמרו אני ה' יתבאר על פי מאמר האלקי הרשב"י כי תיבת אני תגיד על כסא כבודו יתברך אשר אנו קוראים שכינתו יתברך, ושם הוי"ה ב"ה הוא מלך יושב על כסא המלכות, ורמז בזה כי יקפיד ה' על כבוד שמו יתברך, ועל כבוד שכינתו, ולדרך זה יצו ה' להאדם לבל יפגום גופו ונשמתו בב' מעשים הרשומים שהם שרט לנפש וכתובת קעקע.

ד. במדבר כה.. - 'ויחל העם לזנות אל בנות מואב. ויאמר ד' אל משה קח את כל ראשי העם והוקע אותם..רש"י -קח את כל ראשי העם - לשפוט את העובדים לפעור. והוקע - היא תליה, כמו שמצינו בבני שאול והוקענום לה', ושם תליה מפורשת בעבודה זרה בסקילה, וכל הנסקלין נתלין. שמואל ב' כא - 'ותן לנו שבעה אנשים מבניו והוקענום..רד"ק -ונתלה אותם כתרגום וניצלובינון ובקשו להם זו המיתה כדי שיראו כל ישראל נקמתם וישמרו ישראל מנגוע בהם עוד.

ה. מועד קטן ג – ולא ימלא נקעים מים קידושין סא – ה'יו נקעים עמוקים עשרה טפחים.רש"י -נקעים - כמין גומות. תענית טז - אמר שמואל אפילו גזל מריש ובנאו בבירה מקעקע כל הבירה כולה ומחזיר מריש לבעליו.

ו. יחזקאל כג.. - 'ותקע נפשי מעליה כאשר נקעה נפשי מעל אחותה.רד"ק -סלקתי שכינתי ממנה שתהיה הפקר למלך בבל אויביה ויחריב העיר ויגלה העם כמו שעשה לשומרון.

ז. ספורנו -לא תאכלו על הדם לא תנחשו ולא תעוננו. כל אלה היו דרכים אצלם בהגדת עתידות בסורם מדרכי רוח טהרה ונבואה לדרכי רוח הטומאה. ובהיות מדרכי יראת האל וכבודו שלא נחלל גופות עמו אשר קדש לעבדו אמר לא תקיפו. וצוה שלא נחללם בהקפת הראש כמעשה שוטים ושכורים או כומרים, ולא בגלוח הזקן.. ולא בשרט לנפש כמחשיבים מאד מיתת האדם ומתאבלים מאד עליה. וכן בכתובת קעקע לתת אות בבשרנו מלבד אות הברית.

ח. רמב"ם ע"ז יב' יא - 'כתובת קעקע האמורה בתורה הוא שישרט על בשרו וימלא מקום השריטה כחול או דיו או שאר צבעונים הרושמים, וזה היה מנהג העכו"ם שרושמים עצמן לעבודת כוכבים כלומר שהוא עבד מכור לה ומורשם לעבודתה..

ט. אורות התשובה טו' י - 'כששוכחים את מהות הנשמה העצמית, כשמסיחים דעה מלהסתכל בתוכיות החיים הפנימיים של עצמו, הכל נעשה מעורבב ומסופק. והתשובה הראשית, שהיא מאירה את המחשכים מיד, היא שישוב האדם אל עצמו, אל שורש נשמתו, ומיד ישוב אל האלוקים, אל נשמת כל הנשמות, וילך ויצעד הלאה מעלה מעלה בקדושה ובטהרה. ודבר זה נוהג בין באיש יחידי, בין בעם שלם, בין בכל האנושיות, בין בתקון כל ההויה כולה, שקלקולה בא תמיד ממה שהיא שוכחת את עצמה. ואם תאמר שהיא חפצה לשוב אל ד', ואת עצמה היא אינה מכוננת לקבץ את נדחיה - הרי היא תשובה של רמיה, שתשא על ידי זה את שם ד' לשוא. על כן רק באמת הגדולה של התשובה אל עצמו ישוב האדם והעם, העולם וכל העולמים, ההויה כולה, אל קונה, לאור באור החיים. וזהו הרז של אורו של משיח, הופעת נשמת העולם, שבהאירו ישוב העולם לשורש ההויה, ואור ד' עליו יגלה. וממקור התשובה הגדולה הזאת ישאב האדם את חיי הקדש של התשובה באמתה .

ביאור צמאון לא-ל חי -אדם שלא חי את עצמו, שלא בוחן את העולם מתוך תפיסה עצמית ברורה, הרי הוא בבעיה קשה.. הכל נעשה מעורבב ומסופק. הסיבה לכך היא, שעצמיותנו, אינה מסתכמת בחיות שבתוכנו, אלא מהוה צינור, לקבלת האור האלוקי בתוכנו, ומתוך השתקפות האור הזו, ורק מתוכה, אנו יכולים באמת להבין, את כל אשר נעשה בעולמנו. מי ששוכח איך קוראים לו, שוכח את מהותו, ואינו מתבונן לעומק חיותו הפנימית, כביכול ניתק קשר עם אור ד' המאיר בתוכו, וממילא, כח תפיסתו אינו פועל, והכל נעשה בעבורו, בעיניו, מעורבב, חסר סדר, ומלא בספקות שאוכלים אותו מכל הכוונים. התשובה הראשית, אם כל התשובות, שהיא מאירה את מחשכי תפיסתו מיד, היא שישוב האדם אל עצמו, אל שורש נשמתו. ומתוך תשובתו אל עצמו, מיד ישוב הוא אל האלוקים, אל נשמת כל הנשמות..

י. קובץ ב' עז - 'לא מקרה הוא, כי אם עצמות טבע נפשי, מה שאני מרגיש עונג ונחת רוח בעסק הנסתרות האלהיות בהרחבה וחופש. זאת היא עיקר מטרת. כל התפקידים של יתר הכשרונות, המעשיים והשכליים, אינם כי אם טפלים למהותיות. אני צריך למצוא את אושרי בקרבי פנימה, לא בהסכמת הבריות, ולא בשום קריירה איזו שתהיה. כל מה שאכיר יותר את עצמיותי, וכל מה שיותר אתיר לעצמי להיות מקורי ולעמוד על רגלי עצמי, בהכרה פנימית, הממוזגת מדיעה, הכרה, הרגשה ושירה, יותר יאיר לי אור ד', ויותר יפותחו כחותי להיות לברכה לי ולעולם.